

[Axel Kristensen.]

levefoden i øjeblikket, hverken i kraft af større forbrug eller af kortere arbejdstid, og at devalueringen i virkeligheden forudsætter det modsatte. Til trods herfor rejste man fra fagforeningernes side voldsomme lønkrav og krav om arbejdstidens nedsættelse, og det er da klart, at når man til stadighed agiterer for disse krav, skaber man hos arbejderne, der naturligvis meget vel kan bruge en højere løn og en kortere arbejdstid, en forestilling om, at det er muligt at give disse goder, til trods for at det så åbenbart ikke er tilfældet. Jeg har for venstre nogle gange givet udtryk for, at vi naturligvis ønsker arbejderne den højest mulige løn. Hvorfor skulle vi dog ikke ønske den højest mulige levelfod i Danmark og de flest mulige goder i det hele taget? Men det er ingen fordel for arbejderne, at der agiteres for noget, som ikke kan opnås, og det gør alvorlig skade, fordi en utilfreds arbejderstab producerer mindre end en tilfreds.

Jeg kan derfor ikke lade være med at lægge ansvaret for, at arbejderne ikke har forstået landets økonomiske situation, på deres ledere og dermed også på regeringens medlemmer, der jo som oftest giver udtryk for, at de i særlig grad repræsenterer arbejderne, og må hermed også give regeringen ansvaret for, at rigsdagen nu befinder sig i denne pinlige situation. Der vil muligvis her i tinget blive rejst spørgsmål om tvungen voldgift til løsning af denne opgave. Noget sådant vil vi ikke finde særlig heldigt. Det vil være svært at anvende tvungen voldgift, efter at forslaget har været fremsat og forkastet, fordi voldgiftsmændene så ikke står frit, fordi den rent psykologiske side af sagen betyder så overordentlig meget, og den gennem det foreliggende mæglingforslag skabte indstilling til en løsning af sagen kan man ikke se helt bort fra. Endvidere forekommer det mig urimeligt at tage en så lille del af hele overenskomstområdet ud og lade den afgøre ved tvungen voldgift og dermed for en ret tilfældig valgt domstol skabe muligheder for indgreb i arbejdstidsspørgsmålet, samtidig med at man ved de øvrige overenskomster har ladet dette ligge.

Jeg skal på mit partis vegne meddele, at vi ikke kan medvirke til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Victor Larsen: Jeg kan ganske slutte mig til de udtalelser, der er faldet om det forhold, at rigsdagen skal beskæftige sig med arbejdsstridigheder. Også jeg finder det højest uheldigt, at de pågældende organisa-

tioner ikke har været i stand til at løse disse spørgsmål, men når den ærede ordfører for socialdemokratiet udtalte, at det ville have været heldigt, om arbejdsgiverne havde vist samme forståelse for sagens alvor som arbejderne, vil jeg gerne fremhæve, at det efter min opfattelse netop er arbejderne, der ikke har forstået sagens alvor, ikke blot for danske landbrugsarbejdsgivere, men for det danske samfund som helhed.

Det mæglingforslag, der her foreligger, er ikke egnet til ophøjelse til lov. Det er muligt, at situationen for den højtærede statsminister har ligget sådan, at det måtte fremsættes, men det er ikke noget godt forslag, der af forligsinstitutionen er overladt statsministeren. Det er teknisk set et ringe og sagligt set et aldeles uforsvarligt forslag, både når henses til arbejdsforholdene, som de former sig i landbruget, og når henses til de nationaløkonomiske problemer, der står i forbindelse hermed.

Det er teknisk set ganske urimeligt, at man nedsætter arbejdstiden for faste arbejdere med 10 minutter om dagen og for løsarbejdere med et kvarter om dagen. Enhver, der kender forholdene, ved, at disse kategorier af arbejdere, som hver dag går op ad hinanden, let vil komme til at stå ved samme maskine og komme til at arbejde på samme hold, og så er det fuldkommen urimeligt, at den ene part afmarcherer 5 minutter før den anden. Det er ganske uforståeligt, at forligsinstitutionen har villet stille et sådant forslag. Jeg har aldrig set mage til det før, det indrømmer jeg. Men det er naturligvis ikke det afgørende ved dette forslag, det kunne vel rettes.

Nej, det ejendommelige er, at man netop på dette tidspunkt, hvor man kalder på og må kalde på en stærkt forøget produktion, stiller forslag om at nedsætte arbejdstiden i landbruget. Man kan da ikke mene fra nogen side, at det ikke spiller nogen rolle, om man nedsætter arbejdstiden. Man skulle bare prøve på at regne det, som man måske kalder sølle 10 minutter, ud i arbejdstimer for samtlige landbrug her i landet, så ville man få at se, at det bliver et antageligt antal timer.

Men herudover er det sagligt aldeles urimeligt at forlange arbejdstidsforkortelse i landbruget. De 9 timer i landbruget svarer på ingen måde i intensitet til 8 timer indenfor industrien. Den måde, hvorpå industrien kan udnytte sin arbejdstid — i mange industrier bogstavelig talt til sidste minut —, kan jo aldrig tilnærmelsesvis praktiseres i landbruget. Ikke blot er arbejdstempoet i landbruget meget roligere, meget langsom-